

Fremdsprachen

Negyedévenként megjelenő fordításelméleti és fordítástechnikai szakfolyóirat, kiadja a VEB Verlag Enzyklopädie, Leipzig. Az egyes számok ára jelenleg 3,50 kelet-német márka. Egy-egy szám terjedelme általában 76 oldal, oktáv formátumban.

A folyóirat főszerkesztője Karl KOKOSCHKO, Berlin. A szerkesztésben közreműködik az NDK Nyelvi-közvetítői Egyesülése, az NDK Idegen Nyelvi Szolgálat /INTERTEXT/, valamint a lipcei Marx Károly Egyetem Elméleti és Alkalmazott Nyelvtudományi Szekciója.

A szerkesztőség egyik fontos feladatának az orosz nyelv ismeretének elterjesztését, valamint a politikai és az ideológiai szövegek nyelvi problémáinak tisztázását tekinti. Tehát a jelzett területeken dolgozó nyelvi közvetítők, dokumentátorok és könyvtárosok számára mindenképpen hasznos segítséget nyújt.

Emellett azonban teret ad a tudományos-műszaki-gazdasági nyelvhasználat problémáinak is, angol-amerikai, francia és spanyol nyelven. Ez utóbbinak elsősorban kubai tájnyelvi változatát veszi figyelembe. Az olasz nyelvvel a folyóirat nem foglalkozik.

Mivel a kiindulónyelv vagy a célnyelv természetesen a német, azok, akik kielégítő német nyelvismerettel rendelkeznek, hasznos kontesztív nyelvi ismeretekre tehetnek szert a fentebb felsorolt világnyelvek szaknyelvi területein.

A Fremdsprachen állandó rovatsai: országismeret, nyelv- és fordítástudomány, fordításbírálat, időszertű szövegek, magyarázott fordítások, kétnyelvű szövegek, lexikográfia, hírek, könyvismertetések, szójegyzékek.

A folyóiratnak talán legértékesebb részét a nyelv- és fordítás-tudományi rovat képezi. Az itt megjelenő tanulmányok tömörítései a TMT-ben is gyakran megtalálhatók. Fordításbírálat nem minden számban jelenik meg. Az ugynevezett időszertű szövegek idegen napilapokból és folyóiratokból átvett - többnyire politikai és ideológiai jellegű - magyarázat nélküli olvasmányok.

Csupán a magyarázott fordítások rovatban találhatók olyan kétnyelvű szövegszembeállítások, amelyekből a gyakorló nyelvi közvetítők valóban tanulhatnak is, természetesen csak akkor, ha a német nyelvet kielégítő fokon ismerik.

A kétnyelvű szövegek rovatban a szerkesztőség rendszerint nemzetközi egyezmények idegen nyelvű változatait mutatja be, szembeállítva azokat német nyelvű fordításukkal. Magyarázatokat a fordításokhoz a lap azonban nem fűz, s így a közlés didaktikai értéke kétséges. Meg kellene ugyanis magyarázni, hogy mi miért helyes, illetve mi miért lenne helytelen.

A lexikográfiai rovat a folyóiratnak értékes, jól hasznosítható része. Ebben a szerzők, illetve a szerkesztők, különböző idegen nyelvek még nem szótározott, legújabb kifejezéseit, szavait értelmezik, magyarázzák: természetesen németül.

A Fremdsprachen időnként rövidebb olvasóleveleket is közöl. A hírek rovatban tanácskozásokkal, értekezletekkel kapcsolatos információk találhatók.

A könyvismertetések elsősorban az orosz és a többi szláv nyelvű publikációkra terjednek ki. A szójegyzékek számonként egy-egy világnyelv meghatározott szakterületét dolgozzák föl. Ez szintén gyakorlati jellegű, használható anyag.

Tarnóczi Lóránt

!!

Egy információs folyóirat értékelése

Az ACS /American Chemical Society = Amerikai Kémiai Társaság/ kéthetenként megjelenő cikkismertető folyóiratát /Single Article Announcement = SAA/ az előfizetés megújítását befolyásoló tényezők alapján értékelték. A vizsgálat célja az volt, hogy az előfizetés megújításának és meg nem újításának okait feltárják, és ezeket az okokat fontosságuk szerint rangsorolják. A felmérésben postán kiküldött kérdőíveket és egy négy összehasonlítási mintára vonatkozó mátrix-rendszert alkalmaztak. A rendszer lehetővé tette a kétféle csoport /az ismételten előfizetők és az előfizetést megszüntetők/ válaszainak összehasonlítását. Azokat a tényezőket, melyek a két csoport válaszaiban nem különböztek egymástól, lényegteleneknek tekintették.

Kétféle kérdőívet alkalmaztak, egyik kifejezetten az ACS érintett folyóiratára, a másik pedig a megkérdezett munkával kapcsolatos információs igényére vonatkozott. A kérdések kiterjedtek a válaszoló általános és munkával kapcsolatos információs igényére, információ-szerzési módjára, információs forrásaira, az ACS által nyújtott információk megszerzési és felhasználási lehetőségeire, a válaszoló munkájára, az általa elolvasott szakirodalom mennyiségére, az SAA használhatóságára, az SAA tartalmára, a válaszoló véleményére az SAA előfizetési díjával kapcsolatban. A kérdőíves felmérést végül néhány telefon-interjúval is kiegészítették.

Megismételt kiküldés után a megkérdezettek 54, ill. 69%-a küldte be válaszát. Az eredmény: az újra előfizetők közül 25% termelésben dolgozik, az előfizetést megszüntetőknek azonban mindössze 8%-a. Az életkorban nincs lényeges eltérés. Érdekes adat, hogy az újra előfizetők nagyobb százaléka előfizetői a Társaság két vagy több más folyóiratának is, mint az előfizetést megszüntetők. Ez jelezheti az